

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Mənfəət və zərər hesabatı	4
Balans hesabatı	5
Səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatı	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı	7
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	8-40

MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu bəyannamə, 2-ci və 3-cü səhifələrdə əks etdirilən müstəqil auditorların rəyində göstərilmiş müstəqil auditorların vəzifələri haqqında müddəalarla birgə oxunmalıdır və Bank Avrasiya ASC (bundan sonra "Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı Bank rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi daşıyır.

Rəhbərlik, Bankın 31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişmələri əks etdirən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılar üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- BMHS-na uyğunluğun bəyan edilməsi və əgər bu standartlardan əhəmiyyətli kənarlaşmalar varsa bu halların maliyyə hesabatlarında açıqlanması və izah edilməsi; və
- Əgər yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirəcəksə, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarını daimilik prinsipi əsasında hazırlamaq.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının BMHS-na uyğun olaraq düzgün hazırlanmışına və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsini təşkil etmək; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarını müəyyən etmək və qarşısını almaq.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə olan maliyyə hesabatları 27 fevral 2009-cu il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş Mühəsib

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

Bank Avrasiya ASC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Maliyyə hesabatları üzrə auditor hesabatı

Biz Bank Avrasiya ASC-nin ("Bank") 31 dekabr 2008-ci il tarixinə təqdim edilən balans hesabatı, həmin tarixində başa çatmış il üzrə mənfəət və zərər hesabatı, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik bu maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə aşağıdakılar aiddir: maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya yanlışlıqdan qaynaqlanan əhəmiyyətli kənarlaşmaların qarşısını almaq məqsədilə daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi; müvafiq mühasibat siyasətinin seçilməsi və tətbiq edilməsi; mövcud şərtlər altında məqbul mühasibat təxminlərinin irəli sürülməsi.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit yoxlamasına əsasən bu maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Həmin standartların tələbinə görə, biz etik tələblərə əməl etməli və auditi elə şəkildə planlaşdırmalı və aparmalıyıq ki, maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmamasına kifayət qədər əmin olaq.

Audit yoxlamasına maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair auditor sübutu əldə etmək üçün prosedurların yerinə yetirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mülahizəsindən, eləcə də fərqləndirilmə və ya səhvlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, audit yoxlamasına mövcud mühasibat siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin mühasibat təxminlərinin əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün əsas verən kifayət qədər və uyğun auditor sübutu əldə etmişik.

Şərti rəy verilməsi üçün əsas

BMUS-ın 12- ci bəndinə əsasən Bank, maliyyə hesabatlarında son nəzarətedici tərəfi açıqlamalıdır. Audit edilən maliyyə hesabatlarında bu məlumat təqdim edilməmişdir. Biz, Bankın son nəzarətedici tərəfi haqqında heç bir məlumat əldə edə bilmədik.

Auditin əhatə dairəsindəki məhdudiyyətlər səbəbilə şərti rəyin bildirilməsi

Yuxarıda göstərilən uyğunsuzluq istisna olmaqla, bizim rəyimizcə əlavə edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Bankın 31 dekabr 2008-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BANK AVRASIYA” ASC

MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR HESABATI

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə	31 dekabr 2007-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə
Faiz gəliri	6, 25	4,777,622	188,884
Faiz xərci	6, 25	(1,818,292)	(656)
KREDİTLƏR ÜZRƏ EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏRLƏRDƏN ƏVVƏL FAİZ GƏLİRİ GƏTİRƏN AKTİVLƏR ÜZRƏ XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ		2,959,330	188,228
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	7	(1,240,725)	(3,500)
XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ		1,718,605	184,728
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər – zərər çıxılmaqla	8	275,000	2,128
Haqq və komissiya gəlirləri	9	635,089	2,127
Haqq və komissiya xərcləri	9	(351,275)	(18,357)
Digər gəlirlər		2,429	100
XALIS QEYRİ-FAİZ GƏLİRLƏRİ (XƏRCLƏRİ)		561,243	(14,002)
ƏMƏLİYYAT GƏLİRLƏRİ		2,279,848	170,726
ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ	10,25	(1,648,514)	(110,447)
ƏMƏLİYYAT MƏNFƏƏTİ		631,334	60,279
Digər əməliyyatlar üzrə zərər ehtiyatları	7	(518,354)	(80,000)
VERGİDƏN ƏVVƏLKİ MƏNFƏƏT/(ZƏRƏR)		112,980	(19,721)
Mənfəət vergisi xərci	11	(107,333)	-
XALIS MƏNFƏƏT/(ZƏRƏR)		5,647	(19,721)

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş Mühasib

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-40-cı səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrində verilir.

“BANK AVRASIYA” OJSC

BALANS HESABATI 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
AKTİVLƏR			
Pul və pul ekvivalentləri və Azərbaycan Respublikası Milli Bankındakı vəsaitlər	12	6,654,396	6,094,933
Ödəniş tarixədək saxlanılan qiymətli kağızlar	13	-	14,526,978
Banklardan alınacaq vəsaitlər	14	4,771,595	-
Müştərilərə verilən kreditlər	15	25,973,144	171,694
Binalar və avadanlıqlar	16	6,456,670	4,687,645
Qeyri-maddi aktivlər	17	125,241	70,594
Digər aktivlər	18	92,871	11,529
		<u>44,073,917</u>	<u>25,563,373</u>
CƏMİ AKTİVLƏR			
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	19	22,449	-
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	20	700,000	-
Müştəri hesabları	21	22,568,131	5,486,544
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		41,521	156
Digər öhdəliklər	22	648,557	96,394
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi		107,333	-
		<u>24,087,991</u>	<u>5,583,094</u>
Cəmi öhdəliklər			
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	23	20,000,000	20,000,000
Yığılmış (zərər)		(14,074)	(19,721)
		<u>19,985,926</u>	<u>19,980,279</u>
Cəmi kapital			
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
		<u>44,073,917</u>	<u>25,563,373</u>

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş Mühasib

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-40-cı səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrində verilir.

“BANK AVRASIYA” ASC

SƏHMDAR KAPİTALINDA DƏYİŞİKLİKLƏR HESABATI 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	Nizamnamə kapitalı	Yığılmış (zərər)/mənfəət	Cəmi kapital
28 noyabr 2007-ci il	23	20,000,000	-	20,000,000
Xalis zərər		-	(19,721)	(19,721)
31 dekabr 2007-ci il	23	<u>20,000,000</u>	<u>(19,721)</u>	<u>19,980,279</u>
Xalis mənfəət		-	5,647	5,647
31 dekabr 2008-ci il		<u>20,000,000</u>	<u>(14,074)</u>	<u>19,985,926</u>

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş Mühəsib

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-40-cı səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrində verilir.

“BANK AVRASIYA” ASC

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2007-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisi çıxılmazdan öncə mənfəət		112,980	(19,721)
Düzəlişlər:			
Faiz gətirən aktivlər və digər əqdlər üzrə dəyərsizləşmə üçün ehtiyatlar		1,240,725	3,500
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə ehtimal edilən zərərlər		-	-
Amortizasiya və köhnəlmə xərcləri		378,330	16,110
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə kurs fərqləri		84,368	(1,004)
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişmələr		390,791	460
Əməliyyat aktiv və passivlərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		<u>2,207,194</u>	<u>(655)</u>
Əməliyyat aktiv və passivlərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində artım/(azalma)			
ARMB minimal ehtiyat depoziti		(1,177,772)	(3,362)
Banklardan alınacaq vəsaitlər		(5,371,844)	-
Müştərilərə verilən kreditlər		(26,789,618)	(174,999)
Digər aktivlər		(94,495)	(11,529)
Əməliyyat öhdəliklərində artım/(azalma)			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər		770,242	-
Müştəri hesabları		17,254,505	5,487,030
Digər öhdəliklər		597,258	96,535
Vergilərin ödənilməsindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan /(çıxan) xalis pul vəsaitləri		(12,604,530)	5,393,020
Ödənilmiş mənfəət vergisi		-	-
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan /(çıxan) xalis pul vəsaitləri		<u>(12,604,530)</u>	<u>5,393,020</u>
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əsas vəsaitlərin alınması		(2,147,355)	(4,703,755)
Qeyri maddi aktivlərin alınması		(54,647)	(70,594)
İnvestisiyaların alınması		-	(14,526,978)
İnvestisiyaların satılması		14,526,978	-
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olan/ (çıxan) xalis pul vəsaitləri		<u>12,324,976</u>	<u>(19,301,327)</u>
Məzənnə fərqlərinin pul və pul vəsaitlərinə təsiri		(338,755)	(122)
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ XALIS ARTMA		(618,309)	(13,908,429)
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin əvvəlində</i>		6,091,571	20,000,000
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	12	<u>5,473,262</u>	<u>6,091,571</u>

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş Mühəsib

27 fevral 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-40-cı səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrində verilir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

1. GİRİŞ

Müəssisə və onun əsas fəaliyyəti

Bank, Azərbaycan Respublikasında təsis olunmuş və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Bank, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən yaradılmış açıq tipli səhmdar cəmiyyətidir. Bankın əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında hüquqi və fiziki şəxslər üçün bank xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Bank Azərbaycan Respublikası Milli Bankı (“ARMB”) tərəfindən 28 noyabr 2007-ci ildə verilmiş 251 N-li ümumi Bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

31 dekabr 2008-ci və 2007-ci il tarixlərinə işçilərin sayı müvafiq olaraq 40 və 23 olmuşdur.

Bankın hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi ölkə

Bankın hüquqi ünvanı Nizami küçəsi 70, Bakı AZ1010, Azərbaycan Respublikasında yerləşir.

Bankın səhmdarları

31 dekabr 2008-ci və 2007-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın adi səhmlərinə sahib olmuşlar:

Səhmdar	31 dekabr 2008-ci il, %	31 dekabr, 2007-ci il, %
“Evro Standard” MMC	37.5%	37.5%
“Tayning Global Ink” MMC	37.5%	37.5%
“Agroland” MMC	25.0%	25.0%
Cəmi	100%	100%

Bankın əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası, ölkə hüdudlarından kənarında sərbəst dövriyyəyə malik olmayan valyuta, sərt valyuta nəzarəti, müəyyən qədər yüksək inflyasiya və iqtisadi artım templəri də daxil olmaqla inkişaf etməkdə olan ölkələrə xas bir çox xarakterlər əks etdirir. Azərbaycanın bank sektoru ictimai fikirdəki mənfi dəyişikliklərə və iqtisadi şəraitə qarşı həssasdır. Bəzən Azərbaycan iqtisadiyyatında likvidlik riskləri ilə əlaqədar olaraq bank sektoruna inamın azalması halları müşahidə olunur. Bank sektorundakı iqtisadi tendensiyaları və aparılacaq islahatları, habelə Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik və ya inamın azalması hallarının Bankın maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirinin rəhbərlik tərəfindən qabaqcadan proqnozlaşdırılması mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində tez-tez müxtəlif şərtlər və dəyişikliklər baş verir. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların üzləşdiyi çətinliklərə müflisləşmə haqqında qanunvericiliyin gələcəkdə təkmilləşdirilməsi zərurəti, girovun qeydiyyatı və istifadəsi üzrə rəsmiləşdirilmiş prosedurların yetərsizliyi, eləcə də qanunvericilik və vergi sistemi ilə bağlı digər maneələr daxildir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

---

2. TƏQDİMATIN ƏSASLARI

Mühasibat əsasları

Bankın hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına (“BMHS”) və Beynəlxalq Maliyyə Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“BMHSSK”) tərəfindən dərc edilən şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilir. Bəzi maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri istisna olmaqla, bu maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır. İşgüzar fəaliyyətin əsasən Azərbaycan Respublikasında həyata keçirildiyinə görə Bankın funksional maliyyə vahidi də Azərbaycan manatıdır. Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və hesabatlara BMHS-na uyğunlaşdırmaq məqsədilə düzəlişlər verilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və passivlərin, gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırmaq məqsədilə yenidən təsnifləşdirilməsi aiddir.

Əsas təxminlər

BMHS-na əsasən hesabatların hazırlanması zamanı rəhbərlikdən müəyyən təxminlər etmək tələb olunur ki, bu da hesabatdakı rəqəmlərə təsir göstərir. Bu təxminlər, maliyyə hesabatlarının hazırlanması tarixinə Bank rəhbərliyinə məlum olan məlumatlara əsaslanır. Ona görə də, faktiki nəticələr, bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Dəyişməyə ən çox məruz qalabiləcək əsas təxminlərə ehtimal edilən itkilər üzrə yaradılan ehtiyatlar və maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aiddir.

Müştərilərə verilən kreditlər və digər banklara alınacaq vəsaitlər üzrə ehtimal edilən itkilər üzrə yaradılan ehtiyatlar çıxılmaqla, amortizasiya olunmuş maya dəyərilə qiymətləndirilir. Ehtimal edilən itkilər üzrə ehtiyatın yaradılması zamanı əsasən fikir yürütmək lazım gəlir. Ehtimal edilən zərərlər üzrə Bankın kredit portfelində baş verən itkiləri qarşılamaq üçün Bank rəhbərliyi tərəfindən istifadə edilən təxminlər əsasında məqsədə uyğun hesab edilən məbləğdə ehtiyat yaradılır. Şübhəli kreditlər üzrə yaradılan ehtiyatlar belə aktivlərin silinə bilinməsi və bu zaman baş verə biləcək itkilərin ehtimalına əsaslanır. Bu təxminlər tarixi təcrübəyə və statistik vasitələrə əsaslanaraq edilir. Bu təxminlərin hesablanması zamanı həmçinin rəhbərliyin peşəkar mövqeyindən də istifadə edilir.

Bank rəhbərliyi hesab edir ki, ehtiyatlarla bağlı təxminlər ən əsas subyektivlik daşıyan məqamdır çünki: (i) gələcəkdəki itkilərin faizi və şübhəli kreditlər üzrə yarana biləcək itkilərin ölçülməsi üzrə edilən ehtimallar müxtəlif dövrlər arasında dəyişir, hesabat tarixində isə bu ehtimallar yalnız cari təcrübəyə əsaslanır, və (ii) Bankın təxmin etdiyi (yaradılan ehtiyatlar şəkildə öz əksini tapmış) itkilərlə faktiki itkilər arasında əhəmiyyətli fərqlər yaranarsa, bu fərqlər Bankın gələcəkdəki mənfəət və zərərlər, eləcə də balans göstəricilərinə təsir göstərə bilər. Ehtimal edilən zərərlər üzrə Bankın təxminlərinə, həmçinin əvvəlki təcrübə, müştərilərin davranışı, kredit verilən müəssisənin cari keyfiyyət göstəriciləri və ümumi iqtisadi şərait də daxildir. Bu göstəricilərlə gələcəkdə baş verə biləcək faktiki itkilər arasında birbaşa əlaqə olmaya bilər.

3. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Əsas tanınma və ölçülmə qaydaları

Bank müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya passivini balansda tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və passivlərinin adı yolla alınması və satılması zamanı hesablaşma günü əməliyyat balansda tanınır. Sonradan əməliyyat və hesablaşma tarixləri arasında ədalətli dəyər üzrə ölçülən maliyyə alətlərinin adı yolla alınması zamanı əldə edilən alətlərin tanınması üçün istifadə edilən prinsiplərdən istifadə edilir.

Mənfəət və zərər hesabatı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınan maliyyə alətləri istisna olmaqla, bütün digər maliyyə aktivləri və passivləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və bu alətlərin alınması və ya buraxılması ilə birbaşa bağlı olan xərclər onun balans dəyərinə əlavə edilir. Sonrakı dövrlərdə bu alətlərin dəyərinin yenidən ölçülməsi ilə bağlı mühasibat prinsipləri aşağıda öz əksini tapır.

Pul və pul ekvivalentləri

Pul və pul ekvivalentləri elə aktivlərə deyilir ki, onları nağd vəsaitlərə istənilən zaman tez bir şəkildə çevirmək mümkün olsun və bu zaman onların dəyərində çox cüzi bir fərq baş versin. Overnayt depozitləri istisna olmaqla, bütün qısamüddətli banklararası vəsaitlər, digər banklardan alınacaq vəsaitlərdə təsnif edilmişdir. İstifadə məhdudluğu olan vəsaitlər isə pul və pul ekvivalentlərinə daxil edilməmişdir. Pul və pul ekvivalentləri amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür. Pul vəsaitlərinin hərəkətini təqdim edərkən ARMB-ı tərəfindən tələb edilən məcburi ehtiyatlar, istifadə məhdudluğu olduğuna görə, pul və pul ekvivalentləri kateqoriyasına aid edilməmişdir.

Digər banklardan alınacaq vəsaitlər

Bank digər banklara, ticarət və qeyri-derivativ debitor borclar istisna olmaqla, əvvəlcədən təyin edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə ödəmə müddəti çatan vəsaitləri, digər banklardan alınacaq vəsaitlər kateqoriyasına aid edir. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür.

Müştərilərə verilən kreditlər

Maliyyə zəmanətləri elə müqavilələrdir ki, müvafiq borc aləti üzrə hər hansı bir borclunun ödənişi həmin borc alətinin şərtlərinə uyğun surətdə aparmadığı halda, zəmanətin sahibi qarşısında öhdəlikləri yerinə yetirmək məqsədi ilə müəyyən edilmiş məbləğləri ödəməli olsun. Maliyyə zəmanətləri əvvəlki mərhələdə ədalətli dəyər əsasında uçota alınır və həmin dəyər, bir qayda olaraq, alınmış haqq əsasında hesablanır. Bu məbləğ zəmanət müddəti üçün birbaşa xətt prinsipi əsasında amortizasiya olunur. Hər bir balans tarixində zəmanətlər aşağıda qeyd olunan mövqelərdən daha yüksək olanı üzrə qiymətləndirilir: (i) əvvəlki uçot zamanı məbləğin amortizasiya edilməmiş qalığı və (ii) balans tarixinə öhdəliyi ödəmək üçün tələb olunan xərclərə dair ən mükəmməl proqnoz rəqəmi.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınan maliyyə aktivləri üzrə ayrılan ehtiyatlar

Maliyyə aktivlərinin və ya aktivlər qrupunun dəyərində azalma yaranması ilə bağlı rəhbərliyin əlində hər hansı bir obyektiv sübut olduğu hallarda Bank bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq məqsədilə ehtiyat yaradır. Ehtimal edilən itkilər, gələcəkdə zəmanət və alınan girovlar da daxil olmaqla, amortizasiya olunmuş maya dəyərində ölçülən aktivlər üzrə gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin, maliyyə aktivinin yaranması tarixində ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə edilərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Sonrakı dövrlərdə, ehtimal edilən itkinin məbləği azalırsa və azalma həqiqətən də ehtiyat yaradılmasından sonra baş vermiş hər hansı bir hadisə ilə bağlıdırsa, bu zaman belə aktivlər üzrə yaradılan ehtiyatlar geri qaytarılır. Maya dəyəri ilə ölçülən maliyyə aktivləri üçün isə ehtimal edilən itkilər, bu aktivlərdən gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin bu tip aktivlər üzrə mövcud bazar faiz dərəcəsindən istifadə edərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılmır.

Ehtimal edilən itkilərin hesablanması aktivlər üzrə risk analizinə əsaslanır və yaradılan ehtiyat rəhbərliyin fikrincə bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq üçün kafi hesab edilir. Ehtiyatlar, portfel üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən risk daşıyan aktivlərin fərdi olaraq, daha az əhəmiyyətli aktivlərin isə kollektiv şəkildə qiymətləndirilməsi əsasında yaradılır.

Ehtimal edilən itkilərdəki dəyişikliklər birbaşa mənfəət və zərər hesabına aid edilir və balansda yaradılmış ehtiyatlar aktivlərin qalıq dəyərini təqdim edərkən onların balans dəyərindən çıxılır. Bank rəhbərliyi ehtiyat yaradılması üçün obyektiv sübutun olmasına baxarkən borc götürənin və ya qiymətli kağızı buraxan tərəfin likvidlik, ödəmə qabiliyyəti, biznes və maliyyə risklərinə məruz qalması, bu kimi maliyyə aktivlərinin pula çevriləbilmə qabiliyyətindəki dinamika, milli və yerli iqtisadiyyatın inkişafındakı trendlər, alınmış zəmanət və girovların bazar dəyəri kimi göstəricilərdən də istifadə edir. Bu və digər göstəricilər, fərdi olaraq və ya qrup şəklində aktivlər üzrə ehtimal edilən zərərin yaranması üçün obyektiv sübutun olmasını təmin edir.

Bank amortizasiya olunmuş maya dəyəri üzrə ölçülən aktivlər üçün ehtimal olunan itkilər üzrə ehtiyat hesabı yaradır, maya dəyəri üzrə ölçülən aktivlər üçün isə birbaşa silinə üsulundan istifadə edir. Qeyd etmək lazımdır ki, itkilərin təxmin edilməsi müəyyən qədər subyektivlik daşıyır. Müəyyən dövrlərdə Bankın faktiki uğradığı zərərlərin yaradılan ehtiyat məbləğindən fərqli olmasının mümkünlüyünə baxmayaraq, ehtiyatın mümkün olan zərərləri qarşılamaq üçün kifayət olması əsasən rəhbərliyin qərarıdır.

Binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər

Binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər, yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalışları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla balansda tarixi dəyəri ilə tanınır. Köhnəlmə, binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Amortizasiya üzrə düz xətt üsulu ilə aşağıdakı dərəcələrdən istifadə edilir:

Binalar və digər daşınmaz əmlak	5%
Mebel və kompyüter avadanlığı	20%
Digər əsas vəsaitlər	20%
Nəqliyyat vasitələri	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Hesabat tarixində binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyəri, onlar üzrə əldə ediləbiləcək bazar dəyəri ilə müqayisə edilir və əgər bazar dəyəri qalıq dəyərindən azdırsa, bu aktivlərin qalıq dəyəri bazar dəyərindəki məbləğə uyğunlaşdırılır.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və passivlərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onları vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi passivi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivini isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq balansda tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və passivlərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və passivləri balansda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivini reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa mənfəət və zərər hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Təxirə salınmış vergi aktivini və vergi passivi o zaman əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər ki, bu təxirə salınmış aktiv və passivlər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni banka aid edilsin.

Müştəri hesabları

Müştəri hesabları fərdi müştərilərə, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və hesablar balansda amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə tanınır.

Nizamnamə kapitalına edilmiş əlavələr ilkin dəyərlərində tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər eyni dərəcədə onlar elan olunan dövr üzrə azalma kimi tanınır. Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartı 10 “Balans tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” (BMHS 10) müvafiq olaraq balans hesabatı tarixindən sonra elan edilmiş dividendlər sonradan baş vermiş hadisələr kimi qəbul edilir və müvafiq olaraq açıqlanır.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəlirləri və xərcləri hesablama prinsipinə uyğun olaraq effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə tanınır. Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə aktivinin və ya öhdəliklərin amortizasiya olunmuş maya dəyərini hesablayaraq, aid olan faiz gəlirini və xərcini müvafiq dövr ərzində tanınmasını nəzərdə tutur. Effektiv faiz dərəcəsi o dərəcədir ki, maliyyə alətinin gözlənilən ömrü ərzində təxmin edilən pul vəsaitlərinin ödənilməsini və alınmasını maliyyə aktivinin və ya öhdəliklərin qalıq dəyərində tam dəqiqliklə diskont edir.

Əgər maliyyə aktivinin dəyərində ehtimal edilən zərərin nəticəsində dəyər azalışı baş verirsə, faiz gəliri bu itkiləri hesablayarkən nəzərə alınan gələcəkdəki pul vəsaitlərinin hərəkətindən istifadə etməklə əldə edilən effektiv faiz dərəcəsi ilə tanınır. Ədalətli dəyərlə ölçülən aktivlər üzrə əldə edilmiş gəlirlər faiz gəliri kimi təsnifləşdirilir.

Kreditlərin verilməsi üçün haqq və komissiya gəlirləri, aidiyatı birbaşa xərclərlə birlikdə müvafiq dövrlərə təxirə salınır və effektiv faiz dərəcəsinə lazımı düzəlişlər verilir. Kredit üzrə öhdəliklərin kreditə çevrilməsi ehtimal edildiyi hallarda, kredit öhdəliyinin götürüldüyü üçün alınan haqq və komissiyalar effektiv faiz dərəcəsinə istifadə edərək müvafiq dövrlərə təxirə salınır. Kredit üzrə öhdəliklərin kreditə çevrilməsi ehtimal olunmadığı hallarda isə alınan haqq və komissiyalar bu öhdəliyin qüvvədə olması müddətində müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesabında tanınır. Öhdəlik kreditə çevrilmədən müddəti bitirsə, kredit öhdəliyinin götürüldüyü üçün alınan haqq və komissiyalar mənfəət və zərər hesabında öhdəliyin vaxtı bitdikdən sonra tanınır. Kredit xidməti göstərilməsi üzrə xidmət haqları bu xidmətlər göstərildiyi zaman tanınır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyutada olan monetar aktiv və passivlər, balans tarixində mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesabında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər (zərər çıxılmaqla) sətrində göstərilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Bank tərəfindən istifadə edilən il sonu valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
AZN/1 ABŞ dolları	0.8010	0.8453
AZN/1 Avro	1.1292	1.2450
AZN/1 Rus rublu	0.0272	0.0346

Maliyyə aktiv və passivlərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və passivləri yalnız hüquqi olaraq aktiv və passivlərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcədə müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktiv realizasiya edərək passivi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə qarşılaşdırılmır.

4. YENİ VƏ YENİDƏN QƏBUL EDİLMİŞ STANDARTLARIN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) və BMUSS-nın Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Şərhləri Komitəsi (BMHK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan, 1 yanvar 2008-ci ildən etibarən hesabat müddətlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhəri qəbul etmişdir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

BMHS 8, “Əməliyyat seqmentləri”. Bu maliyyə hesabatları hazırlanarkən aşağıda qeyd olunan, Banka aid Standart və təfsirlər qəbul edilmiş, lakin bu maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün qüvvəyə minməmişdir: 1 yanvar 2009-cu il tarixindən etibarən yeni BMHS 8, “Əməliyyat seqmentləri” BMS 14 “Əməliyyat seqmentləri”ni əvəz edəcək. Hazırda rəhbərlik gələcək müddət üçün bu yeni və yenidən işlənmiş Standartların qəbulunun təsirini qiymətləndirir. Bank ehtimal edir ki, digər yeni Standart və Təfsirlər Bankın maliyyə hesabatlarına hər hansı əhəmiyyətli maliyyə təsirini göstərməyəcək.

Digər yeni standartlar və şərhlər

Bank 1 yanvar 2008-ci il tarixindən qüvvəyə minmiş digər yeni standartları və ya şərhləri qəbul etmişdir:

- BMHŞK 12, *Konsessiya xidmətlərinin razılaştırılması* (1 yanvar 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 13, *Müştəri Loyallıq Proqramları* (1 iyul 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir); və ya
- BMHŞK 14, BMS 19, *Konkret Aktivlər üzrə Limit, Minimum Maliyyələşdirmə Tələbləri və onların Qarşılıqlı Əlaqəsi* (1 yanvar 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

Yuxarıda göstərilən hallardan başqa, yeni standartlar və şərhlər Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməyəcəkdir.

5. MÜHASİBAT UÇOTU ÜZRƏ YENİLİKLƏR

Bankın 1 yanvar 2009-cu il tarixindən və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün məcburi xarakter daşıyan və ya Bank tərəfindən əvvəllər qəbul edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərhlər dərc olunmuşdur:

BMHS 1, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarının ilk dəfə tətbiqi (1 yanvar 2009-cu il tarixində başlanan dövrdən BMHS tətbiq eləməyi başlayan Banklar üçün). BMHS 1 yeni versiyası əvvəlki versiyanın mahiyyətini saxlayan, lakin strukturunda dəyişdirilmiş versiyadır. Düzəliş ilk dəfə tətbiqdə investisiya dəyərinə aiddir.

Hecinq üzrə qəbul edilmiş Maddələr (BMUS 39 Maliyyə alətləri: Tanınma və ölçülmə standartına 31 iyul tarixli düzəlişlər). Bu düzəlişlər 1 yanvar 2009-cu il tarixindən etibarən qüvvədədir. Bu düzəlişlər hecinq mühasibatlığı üzrə iki məsələyə aydınlıq gətirir:

- inflyasiyanın tam və ya qismən hecinq riski yaradan faktor kimi təyin edilməsi; və
- opsiyalarla hecinq.

BMHS 8, “Əməliyyat seqmentləri” (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu Standart borc və ya pay alətləri açıq bazarda alınıb-satılan təşkilatlara, eləcə də açıq bazarda hər hansı növ alətlərin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar maliyyə hesabatlarını tənzimləyici orqanlara təqdim edən və ya təqdim etməyi planlaşdıran Banklara tətbiq edilir. BMHS 8 bankların öz əməliyyat seqmentləri haqqında maliyyə və təsviri məlumatları açıqlamasını tələb edir və bankların bu cür məlumatı öz maliyyə hesabatlarında açıqlama qaydasını əks etdirir. Hazırda Bank bu Standartın onun maliyyə hesabatlarında seqment haqqında məlumatların açıqlanmasına göstərəcəyi təsiri qiymətləndirir.

Vaxtından əvvəl ödənilmək hüququna malik olan maliyyə alətləri və ləğvətmə zamanı yaranan öhdəliklər – BMS 32 və BMS 1 Əlavə (1 yanvar 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir). Bu Əlavə, maliyyə öhdəliyi anlayışına cavab verən bəzi maliyyə alətlərinin kapital kimi təsnifləşdirilməsini tələb edir. Hazırda Bank bu Əlavənin onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

BMS 23, Borc vəsaitləri üzrə xərclər (2007-ci ilin mart ayında yenidən işlənmişdir; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMS 23, 2007-ci ilin mart ayında dərc edilmişdir. Bu Standarta edilmiş əsas dəyişiklik istifadəsi və ya satışı kifayət qədər uzun müddət tələb edən aktivlərə aid olan borc vəsaitləri üzrə xərclərin dərhal xərəcə silinməsi üsulunun ləğv edilməsidir. Buna görə Bank borc vəsaitləri üzrə xərcləri aktivin maya dəyəri kimi kapitallaşdırmalıdır. Yenidən işlənmiş Standart kapitallaşdırmaya başlanma tarixi 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra olan kvalifikasiyalı aktivlərə aid borc vəsaitləri üzrə xərclərə prospektiv qaydada tətbiq edilir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş Standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMS 1, Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı (2007-ci ilin sentyabr ayında yenidən işlənmişdir; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 1 üzrə əsas dəyişiklik mənfəət və zərər hesabatının ətraflı mənfəət və zərər hesabatı ilə əvəz edilməsidir. Bu hesabatla həmçinin səhmdar kapitalında qeyri-sahibkarların iştirak paylarındakı bütün dəyişikliklər (məsələn, satıla bilən maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi) daxildir. Alternativ olaraq, banklar iki hesabat təqdim edə biləcəklər: ayrıca mənfəət və zərər hesabatı və ətraflı mənfəət və zərər hesabatı. Yenidən işlənmiş BMS 1 maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın (balans hesabatı) müqayisəli məlumatların hazırlandığı ən son dövrün başlanğıcında tərtib edilməsinə dair tələbi açıqlayır və yenidən təsnifləşdirmə, uçot siyasətində dəyişikliklər və ya səhvlərin düzəldilməsi ilə bağlı hər dəfə müqayisəli məlumatı yeniləşdirərək, bank bu müddət üzrə müqayisəli məlumatı təqdim edir. Bank hesab edir ki, yenidən işlənmiş BMS 1 onun maliyyə hesabatlarının təqdimatına təsir göstərəcək, lakin konkret əməliyyatların və ya qalıqların tanınması və ya ölçülməsinə heç bir təsir göstərməyəcəkdir.

BMS 27, Konsolidasiya Edilmiş və Konsolidasiya Edilməmiş Hesabatlar (yanvar, 2008-ci ildə yenidən işlənmişdir; 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMS 27 şirkətdən ümumi gəlirlərin baş bank sahiblərinə və nəzarət olunmayan pay sahiblərinə (bundan əvvəl “azlığın payı”) aid edilməsini tələb edir (hətta nəzarət olunmayan pay üzrə nəticələrin kəsir olduğu təqdirdə). Qüvvədə olan standart əksər hallarda artıq zərərlərin baş bankın sahiblərinə aid edilməsini tələb edir. Bundan əlavə, yenidən işlənmiş standartda göstərilir ki, baş bankın törəmə müəssisədəki iştirak payında nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyəcək dəyişikliklər səhm alətləri üzrə əməliyyatlar kimi uçota alınsın. Standart həmçinin törəmə müəssisə üzrə nəzarətin itirilməsi nəticəsində yaranan hər hansı mənfəət və zərərin müəssisə tərəfindən qiymətləndirilməsini müəyyənləşdirir. Nəzarətin itirildiyi tarixdə keçmiş törəmə müəssisədə saxlanılmış investisiyalar ədalətli dəyərlə ölçülməlidir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş Standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

Hüquqların Verilməsi və Ləğv Edilməsi Şərtləri — BMHS 2-yə Əlavə, Pay Əsasında Ödənişlər (2008-ci ilin yanvar ayında buraxılmışdır; 1 yanvar 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu əlavədə yalnız xidmət şərtlərinin və icra şərtlərinin hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtləri olması müəyyən edilir. Pay əsasında ödənişlərin digər xüsusiyyətləri hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtlərinə aid deyil. Bu Əlavə, müəssisənin və ya digər tərəflərin ləğv edilməsinin eyni uçot qaydası ilə aparılmasını müəyyənləşdirir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş Standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

BMHS 3, Müəssisələrin Birləşməsi (2008-ci il ilin yanvar ayında yenidən işlənmişdir; alqı tarixi 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan birinci illik hesabat dövrünün başlanğıcı və ya sonra olan müəssisələrin birləşməsi üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMHS 3 müəssisələrə mövcud BMHS 3 üsulu (alıcının əldə edilmiş müəssisənin identifikasiya edilə bilən xalis aktivlərində proporsional payı) və ya ABŞ ÜQMP-də olduğu kimi, eyni üsuldən (ədalətli dəyərlə) istifadə etməklə nəzarət olunmayan iştirak paylarının qiymətləndirilməsi imkanı verir. Yenidən işlənmiş BMHS 3 müəssisələrin birləşməsində alqı metodunun tətbiqi üzrə daha ətraflı məlumat verir. Qudvilə aid olan hissənin hesablanması məqsədilə, hər bir mərhələli alqı prosesində bütün aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməsi tələbi hesabatdan çıxarılmışdır. Bundan sonra qudvil, alqı tarixində alqıdan əvvəl şirkətdəki hər hansı investisiyanın ədalətli dəyəri, ödənilmiş məbləğ və əldə edilmiş xalis aktivlər arasında fərq kimi uçota alınacaqdır. Alqı ilə bağlı xərclər müəssisələrin birləşməsi əməliyyatından ayrıca tanınacaq və qudvil kimi yox, xərc kimi uçota alınacaqdır. Alıcı şirkət, alqı tarixində alqı ilə bağlı hər hansı şərti məbləğ üzrə öhdəliyi alqı tarixində uçota almalıdır. Alqı tarixindən sonra bu öhdəliyin dəyərindəki dəyişikliklər qudvilin təshih edilməsi yolu ilə deyil, tətbiq edilən digər BMHS-lərə uyğun olaraq uçota alınacaqdır. Yenidən işlənmiş BMHS 3 yalnız bir neçə müəssisənin iştirakı ilə müəssisələrin birləşməsini və təkcə müqavilə əsasında həyata keçirilmiş müəssisələrin birləşməsini əhatə edir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş Standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

Digər yeni standartlar və şərtlər.

Bank tərəfindən əvvəllər aşağıdakı yeni standartlar və şərtlər qəbul edilməmişdir:

- BMHŞK 15 Daşınmaz əmlakın tikilməsi üzrə sazişlər (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 16 Xarici əməliyyatlarda xalis investisiyaların hecinq olunması (1 oktyabr 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 17 Qeyri-monetar aktivlərin sahibkarlara paylanması(1 iyun 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir.

Yuxarıda göstərilən hallardan başqa, yeni standartlar və şərtlər Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməyəcəkdir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

6. XALIS FAİZ GƏLİRİ

Azərbaycan Manatı ilə

	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2007-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində aktivlər üzrə faiz gəliri:		
Dəyərsizləşməmiş aktivlər üzrə faiz gəliri	4,719,182	188,884
Buraxılmış zəmanətlər və öhdəliklər üzrə faiz gəliri	58,440	-
Cəmi faiz gəlirləri	4,777,622	188,884
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində aktivlər üzrə faiz gəliri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştərilərə verilən kreditlər üzrə faiz gəlirləri	2,837,209	-
Banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər və kreditlər üzrə faiz gəlirləri	1,165,967	122,694
Borc qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri	716,006	66,190
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində aktivlər üzrə cəmi faiz gəliri	4,719,182	188,884
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri	1,818,292	-
Cəmi faiz xərcləri	1,818,292	-
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz xərcləri	1,712,605	656
Hökumət və digər kredit institutlarından kreditlər üzrə faiz xərcləri	105,091	-
Qiymətli kağızlar üzrə faiz xərcləri	553	-
Digər banklardan kreditlər və avans ödənişləri üzrə faiz xərcləri	43	-
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində öhdəliklər üzrə cəmi faiz xərcləri	1,818,292	656
Kreditlər üzrə ehtimal edilən zərərlərdən əvvəl faiz gətirən aktivlər üzrə xalis faiz gəlirləri	2,959,330	188,228

7. EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYAT, DİGƏR EHTİYATLAR

Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların hərəkəti aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

Azərbaycan Manatı ilə

	Müştərilərə verilən kreditlər	Zəmanətlər və digər öhdəliklər
28 noyabr 2007-ci il	-	-
Ehtiyat	3,500	80,000
31 dekabr 2007-ci il	3,500	80,000
Ehtiyat/(ehtiyatın bərpa edilməsi)	1,240,725	518,354
31 dekabr 2008-ci il	1,244,225	598,354

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

8. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2007-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə
Dilinq əməliyyatları, xalis	359,368	1,124
Köçürmələr fərqləri, xalis	(84,368)	1,004
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər	275,000	2,128

9. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2007-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	523,073	2,102
Hesablaşma əməliyyatları üzrə	54,682	25
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	45,887	-
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	6,929	-
Digər	4,518	-
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	635,089	2,127
Haqq və komissiya xərcləri:		
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	234,494	7,608
Broker əməliyyatları	66,134	-
Hesablaşma əməliyyatları üzrə	40,819	9,303
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	6,250	-
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	3,000	-
Digər	578	1,446
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	351,275	18,357

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

10. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Azərbaycan Manatı ilə

	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2007-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə
İşçilərə sərf olunan xərclər	625,267	44,011
Amortizasiya və köhnəlmə	378,330	16,110
Vahidləşdirilmiş sosial vergilər	137,464	9,682
Xidmətlər xərcləri	89,768	-
Mənfəət vergisindən əlavə vergilər	79,153	-
Komunal xərclər	67,630	7,695
Peşəkar xidmətlər	48,086	-
Mühafizə xərcləri	46,544	2,119
Rabitə xərcləri	45,007	5,701
Bina və avadanlıqların təmir və saxlama xərcləri	22,486	206
Təlim xərcləri	8,780	-
Sığorta xərcləri	3,113	3,635
Ezamiyyə xərcləri	1,608	1,180
İcarə xərcləri	1,074	-
Üzvlük haqqları	793	10,000
Reklam xərcləri	415	1,534
Digər xərclər	92,996	8,574
Cəmi əməliyyat xərcləri	1,648,514	110,447

11. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank, vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarından fərqlənə bilər.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Bankın daimi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və passivlərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2008-ci il tarixinə müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlərin mühasibat sistemində görə qalıq dəyəri ilə vergi qanunvericiliyinə görə qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranmışdır.

“BANK AVRASIYA” ASC

**MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)**

Azərbaycan Manatı ilə

**31 dekabr
2008-ci il
tarixində başa
çatmış il üzrə**

Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:

Təxirə salınmış aktivlər:

Müştərilərə verilən kreditlər və avans ödənişləri 159,965

Cəmi təxirə salınmış aktivlər 159,965

Təxirə salınmış öhdəliklər:

Banklardan alınacaq vəsaitlər (22,584)

Əmlak və avadanlıq (463,299)

Digər öhdəliklər (161,961)

Cəmi təxirə salınmış öhdəliklər (647,844)

Xalis təxirə salınmış (öhdəliklər) (487,879)

Xalis vergi (öhdəliyi),mənfəət vergisi faizi ilə (22%) (107,333)

Azərbaycan Manatı ilə

**31 dekabr
2008-ci il**

Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir **112,980**

Qanunla təyin edilmiş vergi dərəcəsi 22%

Qanunla müəyyən edilmiş dərəcəsi ilə nəzəri vergi 24,856

Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri 82,477

Mənfəət vergisi xərcləri 107,333

Cari mənfəət vergisi xərci -

Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə xərclər/(mənfəət) 107,333

Mənfəət vergisi xərcləri 107,333

Təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəlikləri)/aktivləri

1 yanvar -

Təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəliklərində) üzrə artım (107,333)

31 dekabr **(107,333)**

2008-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycan Respublikasının hökuməti maliyyə institutlarının (bankların, sığorta və təkrarsığorta şirkətlərin) kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması məqsədi ilə onları üç il müddətinə mənfəət vergisindən azad etmişdir. Bu qanun 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minib və müvafiq olaraq tətbiq ediləcək. Bu qanuna əsaslanaraq, əgər vergiyə cəlb edilən müvəqqəti fərqlərin predmeti bu dövr ərzində baş verərsə, heç bir vergi öhdəlikləri hesablanmamalıdır, əks halda bu cari gəlir vergi faizindən istifadə edərək hesablanmalıdır. Bank tam olaraq təxirə salınmış vergi öhdəliklərini təmin etmişdir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

12. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ BANKINDAKI VƏSAİTLƏR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Kassadakı vəsaitlər	1,802,285	5,152,195
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	<u>4,852,111</u>	<u>942,738</u>
Cəmi pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	<u>6,654,396</u>	<u>6,094,933</u>

Azərbaycan Respublikası Milli Bankında yerləşdirilən vəsaitlər 31 dekabr 2008-ci və 2007-ci il tarixlərinə 1,108,134 AZN və 3,362 AZN təşkil etmişdir ki, bu da müştəri hesabları üzrə ARMB tərəfindən mütəmadi tələb olunan minimum ehtiyatlara aiddir. Bank müxbir hesablarında olan vəsaitləri tamamilə o şərtlə istifadə edə bilər ki, 15 gün müddəti üzrə orta günlük balansı tələb olunan ehtiyatdan artıq olmalıdır. Bankdan, bu ehtiyatları ARMB-da mütəmadi olaraq saxlamaq tələb olunur.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı üçün pul və pul ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Kassadakı vəsaitlər	1,802,285	5,152,195
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	4,852,111	942,738
Çıxılsın ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar	<u>(1,181,134)</u>	<u>(3,362)</u>
Cəmi pul və pul ekvivalentləri	<u>5,473,262</u>	<u>6,091,571</u>

13. ÖDƏNİŞ TARİXƏDƏK SAXLANILAN İNVESTİSİYA QİYMƏTLİ KAĞIZLARI

31 dekabr 2008-ci və 2007-ci il tarixlərinə ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları milli bankın ödəniş tarixi 1 aya qədər olan veksellərindən ibarət olmuşdur və sıfır və 14,526,978 AZN müvafiq olaraq bərabər olmuşdur.

14. BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

Banklardan alınacaq vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Digər banklardakı müxbir hesablar	3,514,877	-
Digər banklara verilmiş kreditlər	1,240,698	-
Məhdudlaşdırılmış depozitlər	<u>16,020</u>	<u>-</u>
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	<u>4,771,595</u>	<u>-</u>

31 dekabr 2008-ci il tarixinə banklardan alınacaq vəsaitlərində yığılmış faiz gəliri 11,685 AZN bərabər olmuşdur.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

15. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLƏN KREDİTLƏR

Müştərilərə verilən kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Korporativ kreditlər	15,183,422	-
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkar kreditləri	7,856,064	-
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlakçı kreditlər	2,223,901	175,194
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	1,422,844	-
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – maşın alınması	531,138	-
Çıxılın: Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(1,244,225)	(3,500)
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər və avans ödənişləri	25,973,144	171,694

31 dekabr 2008-ci və 2007-ci il tarixlərinə dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatların hərəkəti 7 saylı Qeyddə əks etdirilmişdir.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kreditlərin girov təminatı üzrə məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlakçı kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – maşın alınması	İpoteka kreditləri	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
Təminatı olmayan kreditlər	1,437,110	28,027	25,331	-	-	1,490,468
Təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	5,455,524	2,040,123	5,997,975	-	1,324,659	14,818,281
- qiymətli kağızlar	312,180	-	-	-	-	312,180
- nəqliyyat vasitələri	18,497	11,536	3,923	514,164	-	548,120
- nağd depozitləri	2,829,922	60,175	1,652,501	-	-	4,542,598
- zəmanətlər	4,217,635	39,207	-	4,655	-	4,261,497
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər və avans ödənişləri	14,270,868	2,179,068	7,679,730	518,819	1,324,659	25,973,144

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

31 dekabr 2007-ci il tarixinə Bankın daşınmaz əmlakla zəmanət edilmiş 175,194 AZN məbləğində bir fərdi krediti mövcud olmuşdur.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kreditlərin girov təminatı üzrə məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlakçı kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – məşin alınması	İpoteka kreditləri	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş						
<i>Təminatlı kreditlər:</i>						
- daşınmaz əmlak	5,681,807	2,040,479	6,154,666	-	1,422,844	15,299,796
- nağd	2,027,389	60,535	597,566	-	-	2,685,490
- zəmanətlər	4,679,891	39,628	-	4,749	-	4,724,573
- nəqliyyat vasitələri	18,873	10,477	4,003	525,425	-	560,071
- qiymətli kağızlar	318,543	-	-	-	-	318,543
- təminatlı kreditlər	1,596,178	24,613	28,120	-	-	1,648,911
- 2008-ci ildə yenidən baxılmış kreditlər	802,533	6,511	1,056,186	-	-	1,865,230
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	15,125,214	2,182,243	7,840,541	530,174	1,422,844	27,102,614
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş ödənişlər</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	-	40,060	9,420	529	-	50,009
- 30 gündən 90 günədək vaxtı	58,208	-	6,104	434	-	64,746
- 90 gündən 180 günədək vaxtı	-	-	-	-	-	-
- 180 gündən 360 günədək vaxtı	-	-	-	-	-	-
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş ödənişlər	58,208	40,060	15,524	963	-	114,755

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlakçı kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – məşin alınması	İpoteka kreditləri	Cəmi
<i>Fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
- 30 gündən 90 günədək vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
- 90 gündən 180 günədək vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
- 180 gündən 360 günədək vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
Cəmi fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)	-	-	-	-	-	-
Kreditlərin ümumi balans dəyəri	15,183,422	2,222,303	7,856,065	532,735	1,422,844	27,217,369
Çıxışın: kreditlərin dəyərsizləşməsi	932,977	44,801	155,912	12,351	98,184	1,244,225
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	14,250,445	2,177,502	7,700,153	520,384	1,324,660	25,973,144

Bank, BMUS 39, Maliyyə alətləri: Tanınma və Ölçü, göstərilən ehtiyat portfoliosu üzrə metodologiyayı tətbiq etmişdir və məruz qalan lakin balans hesabatı tarixinə hər hansı fərdi kreditlə ayrıca təyin edilməyən köhnəlmə zərərləri üzrə portfolio yaratmışdır. Bankın prinsipi hər krediti “cari və köhnəlməmiş kimi” xüsusi köhnəlmə hadisəsi təyin edilənə qədər təsnifatlaşdırmaqdır.

Kreditin köhnəlməsi üzrə Bank tərəfindən ilk nəzərə alınan faktlar onun ödəmə müddəti və zəmanətin icra olunmasıdır. Nəticədə, Bank köhnəlmə üzrə fərdi təyin edilmiş kreditlərin dövr təhlillərini təqdim edir.

Cari və köhnəlməmiş, lakin yenidən baxılmış kreditlər şərtləri yenidən baxılacaq gecikdirilmiş və ya köhnəlməmiş kreditlərin balans dəyərini təşkil edir. Gecikdirilmiş, lakin köhnəlməmiş kreditlər zəmanət edilmiş kreditləri təşkil edir, harada zəmanətin ədalətli dəyəri gecikdirilmə üzrə faizləri və əsas ödənişləri əhatə edə bilər. Gecikdirilmiş, lakin köhnəlməmiş kimi hesablanan məbləğ fərdi gecikdirilmənin deyil, belə kreditlərin ümumi balansını əks etdirir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

31 dekabr 2008-ci il tarixinə girovların təxmin edilən ədalətli dəyəri aşağıdakı kimidir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlakçı kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – maşın alınması	İpoteka kreditləri	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>						
- daşınmaz əmlak	7,733,041	4,201,386	14,151,944	-	2,379,615	28,465,986
- zəmanətlər	5,020,000	120,720	-	6,000	-	5,146,720
- nağd	3,130,000	86,820	1,835,000	-	-	5,051,820
- qiymətli kağızlar	610,095	-	-	-	-	610,095
- nəqliyyat vasitələri	32,680	31,200	8,100	907,685	-	979,665
<i>Fərdi dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>						
- daşınmaz əmlak	-	-	-	-	-	-
- nağd	-	-	-	-	-	-
- avadanlıq	-	-	-	-	-	-
- nəqliyyat vasitələri	-	-	-	-	-	-
- inventar	-	-	-	-	-	-
- zərgərlik	-	-	-	-	-	-
- digər	-	-	-	-	-	-
- təminatlı kreditlər	-	-	-	-	-	-
Cəmi	16,525,816	4,440,126	15,995,044	913,685	2,379,615	40,254,286

Balans hesabatı tarixinə yaşayış daşınmaz əmlakın ədalətli dəyəri Bankın kredit departamentinin təyin etdiyi şəhər və region üzrə kreditlərin ilk dərəcəsinin orta artırılması üzrə təyin edilmiş dəyərlər əsasında təxmin edilmişdir. Digər daşınmaz əmlak və digər aktivlərin ədalətli dəyəri Bankın kredit departamenti tərəfindən Bankın və digər xidmətlər təşkilatlarının təlimatları əsasında təxmin edilmişdir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avans ödənişləri üzrə faiz dərəcəsinə təhlilləri 28 saylı Qeyddə əks etdirilmişdir. Əlaqəli tərəflərin balansları 25 saylı Qeyddə əks etdirilmişdir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Kredit portfelinin iqtisadi sektorlar üzrə strukturu aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan Manatı ilə

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Sektorlar üzrə təhlil:		
Individuals	13,099,386	171,694
Ticarət	5,918,122	-
Tikinti	3,622,254	-
İstehsal	3,278,717	-
Nəqliyyat	36,607	-
Digər	18,058	-
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	<u>25,973,144</u>	<u>171,694</u>

31 dekabr 2008-ci il tarixinə Bank ümumi məbləği 8,915,019 AZN olan 4 müştərisinə kredit vermişdir və bu fərdi olaraq Bank kapitalının 20%-dən artıq olmuşdur.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kreditlərin əhəmiyyətli məbləği (ümumi portfelin 50%) Bakı şəhərində fərdilərə verilmişdir və bu bir regionda zəruri coğrafi cəmləşməni əks etdirir.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə 15,465,132 AZN məbləğində verilmiş 10 kredit portfelin 50%- i təşkil etmişdir.

16. ƏSAS VƏSAİTLƏR

Əsas vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	Binalar	Mebel və qurğular	Komp-yüter və avadan- lıqlar	Nəqliy-yat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	Cəmi
İlkin dəyəri						
28 noyabr 2007-ci il	-	-	-	-	-	-
Əlavələr	4,124,800	308,825	106,415	160,942	2,318	4,703,300
31 dekabr 2007-ci il	<u>4,124,800</u>	<u>308,825</u>	<u>106,415</u>	<u>160,942</u>	<u>2,318</u>	<u>4,703,300</u>
Əlavələr	1,810,000	123,839	123,983	73,620	7,464	2,138,906
31 dekabr 2008-ci il	<u>5,934,800</u>	<u>432,664</u>	<u>230,398</u>	<u>234,562</u>	<u>9,782</u>	<u>6,842,206</u>
Yığılmış amortizasiya						
28 noyabr 2007-ci il	-	-	-	-	-	-
İl üzrə tutulmalar	7,911	3,225	1,686	2,806	27	15,655
31 dekabr 2007-ci il	<u>7,911</u>	<u>3,225</u>	<u>1,686</u>	<u>2,806</u>	<u>27</u>	<u>15,655</u>
İl üzrə tutulmalar	206,240	82,435	30,108	49,417	1,681	369,881
31 dekabr 2008-ci il	<u>214,151</u>	<u>85,660</u>	<u>31,794</u>	<u>52,223</u>	<u>1,708</u>	<u>385,536</u>
Xalis balans dəyəri						
31 dekabr 2008-ci il	<u>5,720,649</u>	<u>347,004</u>	<u>198,604</u>	<u>182,339</u>	<u>8,074</u>	<u>6,456,670</u>
31 dekabr 2007-ci il	<u>4,116,889</u>	<u>305,600</u>	<u>104,729</u>	<u>158,136</u>	<u>2,291</u>	<u>4,687,645</u>

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

17. QEYRİ MADDİ AKTİVLƏR

Qeyri maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

	Qeyri maddi aktivlər	Cəmi
İlkin dəyəri		
28 noyabr 2007-ci il		
Əlavələr	71,049	71,049
31 dekabr 2007-ci il	<u>71,049</u>	<u>71,049</u>
Əlavələr	63,096	63,096
31 dekabr 2008-ci il	<u>134,145</u>	<u>134,145</u>
Yığılmış amortizasiya		
28 noyabr 2007-ci il	-	-
İl üzrə tutulmalar	455	455
31 dekabr 2007-ci il	<u>455</u>	<u>455</u>
İl üzrə tutulmalar	8,449	8,449
31 dekabr 2008-ci il	<u>8,904</u>	<u>8,904</u>
Xalis balans dəyəri		
31 dekabr 2008-ci il	<u>125,241</u>	<u>125,241</u>
31 dekabr 2007-ci il	<u>70,594</u>	<u>70,594</u>

18. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Əmlak və avadanlıq üzrə avans ödənişləri	52,814	11,359
Avans və digər debitor ödənişləri	26,987	170
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	<u>13,070</u>	<u>-</u>
Cəmi digər aktivlər	<u>92,871</u>	<u>11,529</u>

19. BANKLARA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Digər bankların müxbir hesabları	22,449	-
Cəmi banklara ödəniləcək vəsaitlər	<u>22,449</u>	<u>-</u>

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

20. HÖKÜMƏT VƏ DİGƏR KREDİT İNSTİTUTLARINA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

Hökümət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödəniləcək məbləğ	700,000	-
Cəmi digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	<u>700,000</u>	<u>-</u>

31 dekabr 2008-ci il tarixinə hökümət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər 700,000 AZN məbləğində Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödəniləcək vəsaitlərdən ibarət olmuşdur. Bu kreditlərin ödəmə müddəti 5 ildir və illik faiz dərəcəsi 1% təşkil edir.

21. MÜŞTƏRİ HESABLARI

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Müddətli depozitlər	15,463,265	85,186
Tələb olunanadək	<u>7,104,866</u>	<u>5,401,358</u>
Cəmi müştəri hesabları	<u>22,568,131</u>	<u>5,486,544</u>

31 dekabr 2008-ci və 2007-ci il tarixlərinə müştəri hesablarına daxil olan yığılmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 708,690 AZN və 655 AZN təşkil etmişdir.

Müştəri hesabların iqtisadi sektorlar üzrə strukturu aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Fərdilər	19,018,885	5,486,544
Nəqliyyat və rabitə	2,207,418	-
Sığorta	1,009,178	-
Ticarət	327,983	-
İstehsal	4,441	-
Digər	<u>226</u>	<u>-</u>
Cəmi müştəri hesabları	<u>22,568,131</u>	<u>5,486,544</u>

31 dekabr 2008-ci il tarixinə Bankın depozitlərinin ümumi məbləği 8,539,566 AZN olan 4 müştəri mövcud olmuşdur və bu fərdi olaraq Bank kapitalının 20%-dən artıq olmuşdur.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə Bankın depozitlərinin ümumi məbləği 13,131,126 AZN olan 15 müştəri mövcud olmuşdur və bu fərdi olaraq Bank kapitalının 88%-dən artıq olmuşdur.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

22. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Zəmanətlər və digər şərti öhdəliklər üzrə zərər ehtiyatı	598,354	80,000
Peşəkar xidmətlər üzrə öhdəliklər	28,910	-
Digər	21,293	16,394
Cəmi digər öhdəliklər	648,557	96,394

23. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2008-ci il tarixinə təsdiq edilmiş, buraxılmış və dövriyyədə olan səhm kapitalı hər birinin dəyəri 1,000 AZN olan 20,000 adi səhmlərdən ibarət olmuşdur

31 dekabr 2008-ci tarixinə Bankın nizamnamə kapitalı aşağıda göstərilən və hər birinin dəyəri 1,000 AZN olan səhmlərdən ibarət olmuşdur.

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Qeydiyyatdan keçmiş kapital	Cəmi nizamnamə kapitalı
Adi səhmlər	20,000,000	20,000,000

24. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə balansdan kənar risklər yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər balans hesabatında öz əksini tapmamışdır. Müştərilərin öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikləri hallarda, girov və zəmanətlərin dəyərsiz olduğu zaman şərti öhdəliklər və təəhhüdlər üzrə Bankın maksimum kredit itkisi, bu maliyyə alətlərini yaradan kontraktlar üzrə göstərilən məbləğlər şəklində təyin edilir.

Bank balansdan kənar öhdəliklər üzrə balans öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir. 31 dekabr 2008-ci il tarixinə nominal və ya kontrakt üzrə balansdankənar öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Nominal məbləğ	Risk üzrə çıxılmış məbləğ	Nominal məbləğ	Risk üzrə çıxılmış məbləğ
Şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri				
Zəmanətlər	3,443,581	3,443,581	-	-
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	3,381,582	3,381,582	4,000,000	4,000,000
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri	6,825,163	6,825,163	4,000,000	4,000,000

Məhkəmə prosedurları

Bank yeni yaraldığı üçün bu günə qədər ona qarşı heç bir iddia açılmamışdır. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan vergi qanunvericiliyindəki müddəalara bəzən müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər edilir və bu dəyişikliklər müxtəlif mənalarda şərh edilə bilər və nəticədə Azərbaycan vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etdikləri kimi şərh edə bilərlər. Praktikada, Azərbaycan vergi orqanları belə hallarda adətən vergi ödəyicilərinin əleyhinə qərar çıxarırlar ki, nəticədə vergi ödəyiciləri öz hüquqlarını məhkəmə vasitəsilə müdafiə etməyə məcbur olurlar. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş “haqsız vergi qazancı”, “əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi” konsepsiyalarından və “əməliyyatın kommersiya mahiyyəti/(məqsədi)” kriteriyasından istifadə edə bilərlər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə instrumentlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Rəhbərlik əmindir ki, bütün lazımi vergilər hesablanmış, öhdəliklər yaradılmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatsa belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir. Həmçinin, Azərbaycan Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarının müddəalarına əsasən vergi yoxlamasının əhatə etdiyi üç illik limit, məhkəmənin qərarına əsasən vergi ödəyicisinin vergi orqanlarını bilərəkdən yanlış yönləndirdiyi və onlara çaşdırıcı məlumatlar verdiyi hallarda uzadıla bilər.

25. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

BMS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- (a) Bankın birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Bankın fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Bankın fəaliyyətinə ortaq nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- (b) Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Bank tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- (c) Bankın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- (ç) Bankın və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (d) (a) və ya (ç) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (e) (ç) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- (ə) İş müddəti bitdikdən sonra Bankın keçmiş işçiləri və ya Bankın əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Ehtimal edilən hər hansı bir əlaqəli tərəfi nəzərə alarkən, əlaqənin tək cə hüquqi formasına deyil həmçinin mahiyyətinə diqqət yetirilir. Bankın 31 dekabr 2008-ci il tarixinə əlaqəli tərəflərə aid aşağıdakı qalıqları mövcud olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Müştərilərə verilən kreditlər		25,973,144		171,694
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	54,682		-	
Köhnəlmə zərərləri üzrə ehtiyatlar		(1,244,225)		(3,500)
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	(2,439)		-	
Müştəri hesabları		22,568,131		5,486,544
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	-		-	
- digər əlaqəli şəxslər	13,393,145		6,364,105	

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Rəhbərliyin əsas işçilərinin kompensasiyası:		722,871		53,693
- qısamüddətli ödəmələr	290,215		15,341	

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə tamamlanan il üzrə mənfəət və zərər hesabatına aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Faiz gəliri		4,777,622		188,884
- müəssisənin və ya ana şirkətin	7,185		-	
Faiz xərcləri		1,818,292		656
- müəssisənin və ya ana şirkətin	-		-	
- digər əlaqəli şəxslər	1,056,780		-	
Köhnəlmə zərərləri üzrə ehtiyatlar		-		-
- yuxarıda göstərilib				

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

26. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri BMS 32 “Maliyyə Alətləri: Qeyd və Təqdimat”, BMHS 7 “Maliyyə alətləri: Təqdim edilmə” və BMS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartlarına uyğun olaraq təqdim edilmişdir. Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə vasitəsinin mübadilə edilə bildiyi məbləği təşkil edir və ən yaxşı olaraq bazar qiyməti ilə sübut edilir. Burada təqdim edilən təxminlər Bankın maliyyə alətini bazar vasitəsilə tam və ya qismən dəyişdirədiyi zaman əldə edəcəyi məbləğlərdən fərqli ola bilər.

Maliyyə aktiv və passivlərinin ədalətli dəyəri ilə balans üzrə qalıq dəyərləri arasındakı müqayisə aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri
Pul vəsaitləri və ARMB-dakı qalıqlar	6,654,396	6,654,396	6,094,933	6,094,933
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	14,526,978	14,526,978
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	4,771,595	4,771,595	-	-
Müştərilərə verilən kreditlər	25,973,144	25,973,144	91,694	91,694
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	22,449	22,449	-	-
Digər banklara və kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	700,000	700,000	-	-
Müştəri hesabları	22,568,131	22,568,131	5,486,544	5,486,544

25,971,893 AZN (2007-ci ildə: 91,694 AZN) məbləğində müştərilərə verilmiş kreditlərin ədalətli dəyəri həqiqi o səbəbdən ölçülə bilməz ki, bazar məlumatını əldə etmək və ya belə alətlər üzrə digər qiymətləndirmə üsullarını tətbiq etmək yararlı deyil.

27. TƏNZİMLƏNMƏ MƏSƏLƏLƏRİ

Tənzimlənmə orqanları tərəfindən qoyulan kapitalın adekvatlığı üzrə tələblərə uyğun olaraq Bank risk dərəcələri üzrə ölçülmüş aktivlərin minimum 10%-i məbləğində məcmu kapitala və 5%-i məbləğində birinci dərəcəli kapitala malik olmalıdır.

Bu nisbətler müvafiq risk dərəcələrini, itkilər üzrə ehtiyatlar çıxıldıqdan sonra aktivlərə və balansdan-kənar öhdəliklərə tətbiq etməklə Bazel Komitəsinin təklif etdiyi prinsiplər əsasında hesablanmışdır.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kapitalın adekvatlığını hesablamaq məqsədilə Bankın məcmu kapitalı AZN 20,433,622 və birinci dərəcəli kapitalı AZN 19,855,040 təşkil etmişdir ki, bu da müvafiq olaraq risk dərəcəsi üzrə aktivlərin 52.11 % və 50.63%-ni təşkil etmişdir.

31 dekabr 2007-ci il tarixinə kapitalın adekvatlığını hesablamaq məqsədilə Bankın məcmu kapitalı AZN 19,993,190 və birinci dərəcəli kapitalı AZN 19,909,690 təşkil etmişdir ki, bu da müvafiq olaraq risk dərəcəsi üzrə aktivlərin 22.52 % və 22.43%-ni təşkil etmişdir.

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

28. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Bankın fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi bank əməliyyatlarının mühüm elementini təşkil edir. Bankın əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski
- Likvidlik riski
- Bazar riski

Bank rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risk idarəetmə sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Bank rəhbərliyi risk idarəetmə qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Bankı ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risk idarəetmə qrupu vasitəsilə Bank rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Bank kredit riskinə məruz qalır ki, bu zaman maliyyə alətinə tərəf olan bir iştirakçı öz öhdəliyini yerinə yetirə bilmir və digər tərəf buna görə maliyyə zərərinə uğrayır.

Maksimum risk

Bankın məruz qaldığı maksimum kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlər təşkil edir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimum həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ qarşılaşdırmalar və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərinə bərabərdir. Maliyyə qarantiyaları və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimum həddi bu qarantiyalar üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

	Maksimum risk	Xalis risk	Alınmış girovlar	31 dekabr 2008-ci il Qarşılaşdırmadan və alınmış girovlardan sonra xalis risk
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dəki vəsaitlər (nağd pul vəsaitləri çıxılmaqla)	4,852,111	4,852,111	-	4,852,111
Banklardan alınacaq vəsaitlər	4,771,595	4,771,595	-	4,771,595
Müştərilərə verilmiş kreditlər	25,973,144	25,973,144	24,545,704	1,427,440
Digər aktivlər	92,871	92,871	-	92,871
Buraxılmış zəmanətlər və eyni şərti öhdəliklər	3,443,581	3,443,581	75,600	3,367,981
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə şərti öhdəliklər	3,381,582	3,381,582	3,381,582	-

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

	Maksimum risk	Xalis risk	Ahınmış girovlar	31 dekabr 2007-ci il Qarşılaşdırılmad an və alınmış girovlardan sonra xalis risk
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dəki vəsaitlər (nağd pul vəsaitləri çıxılmaqla)	942,738	942,738	-	942,738
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	14,526,978	14,526,978	-	14,526,978
Müştərilərə verilmiş kreditlər	171,694	171,694	171,694	-
Digər aktivlər	11,529	11,529	-	11,529
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə şərti öhdəliklər	4,000,000	4,000,000	4,000,000	-

Bank sektoru əsasən kredit risklərinə, mövcud maliyyə alətləri və şərti öhdəlikləri vasitəsilə məruz qalır. Bankın kredit riskləri üzrə təmərküzləşmə əsasən Azərbaycan Respublikasında cəmlənmişdir. Bu risklərin, Bankın risklərin idarə edilməsi üzrə siyasətində göstərilən kredit limitləri ilə əlaqədar müddələrin pozulmamasından əmin olmaq məqsədilə mütəmadi olaraq monitorinqi keçirilir.

Aşağıdakı cədvəl dəyərlərində azalış yaranan aktivlərin və eləcə də ödəmə tarixlərinə görə aktivlərin təsnifləşdirilməsini təqdim edir:

	Cari və dəyərində azalış qeyd edilməyən	Vaxtı keçmiş lakin dəyərində azalma yaranmayan aktivlər			Bir ildən artıq	Dəyərində azalma qeyd edilən aktivlər	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
		0-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 aydan 1 ilə kimi			
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dəki vəsaitlər (nağd pul vəsaitləri)	4,852,111	-	-	-	-	4,852,111	
Banklardan alınacaq vəsaitlər	4,771,595	-	-	-	-	4,771,595	
Müştərilərə verilmiş kreditlər	25,858,388	50,009	64,747	-	-	25,973,144	

	Cari və dəyərində azalış qeyd edilməyən	Vaxtı keçmiş lakin dəyərində azalma yaranmayan aktivlər			Bir ildən artıq	Dəyərində azalma qeyd edilən aktivlər	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
		0-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 aydan 1 ilə kimi			
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dəki vəsaitlər (nağd pul vəsaitləri)	942,738	-	-	-	-	942,738	
Banklardan alınacaq vəsaitlər	14,526,978	-	-	-	-	14,526,978	
Müştərilərə verilmiş kreditlər	91,694	-	-	-	-	91,694	

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Coğrafi konsentrasiya

Rəhbərlik həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarəedilməsinə və bu risklərin Bankın fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Banka Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimum həddə salmağa şərait yaradır. Bankın İdarə heyəti ölkə limitləri təyin edir və bu limitlər adətən MDB və Baltıqyanı ölkələrə aid edilir.

Aktiv və passivlərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
AKTİVLƏR				
Pul və pul ekvivalentləri və				
ARMB-dəki vəsaitlər	6,654,396	-	-	6,654,396
Banklardan alınacaq vəsaitlər	1,273,260	34,618	3,463,717	4,771,595
Müştərilərə verilmiş kreditlər	25,973,144	-	-	25,973,144
Əmlak, qurğu və avadanlıq	6,456,670	-	-	6,456,670
Qeyri maddi aktivlər	125,241	-	-	125,241
Digər aktivlər	92,871	-	-	92,871
CƏMİ AKTİVLƏR	40,575,582	34,618	3,463,717	44,073,917
ÖHDƏLİKLƏR				
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	22,449	-	-	22,449
Hökumət və digər kredit				
institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	700,000	-	-	700,000
Müştəri hesabları	22,568,131	-	-	22,568,131
Cari mənfəət vergisi ödəliyi	41,521	-	-	41,521
Digər öhdəliklər	648,557	-	-	648,557
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	107,333	-	-	107,333
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	24,087,991	-	-	24,087,991
XALİS MÖVQE	16,487,591	34,618	3,463,717	
	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
AKTİVLƏR				
Pul və pul ekvivalentləri və				
ARMB-dəki vəsaitlər	6,094,933	-	-	6,094,933
Ödəniş tarixədək saxlanılan				
investisiya qiymətli kağızları	14,526,978	-	-	14,526,978
Müştərilərə verilmiş kreditlər	91,694	-	-	91,694
Əmlak, qurğu və avadanlıq	4,687,645	-	-	4,687,645
Qeyri maddi aktivlər	70,594	-	-	70,594
Digər aktivlər	11,529	-	-	11,529
CƏMİ AKTİVLƏR	25,483,373	-	-	25,483,373
ÖHDƏLİKLƏR				
Müştəri hesabları	5,486,544	-	-	5,486,544
Cari mənfəət vergisi ödəliyi	156	-	-	156
Digər öhdəliklər	96,394	-	-	96,394
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	5,583,094	-	-	5,583,094
XALİS MÖVQE	19,900,279	-	-	

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Likvidlik riski

Aşağıdakı cədvəllərdə likvidlik və faiz dərəcələri risklərinin təhlili təqdim edilmişdir. Cədvəllər aşağıdakı məqamları əks etdirir:

- (i) Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri üzrə müqaviləyə əsasən başa çatma müddətinə uyğun diskont edilməmiş nəgd vəsaitlərin hərəkətini (həm əsas borc həm də faizlər) nəzərə almaqla qalan günlərin sayına uyğun Bankın bu öhdəliyi ödəməli olduğu ən tez tarix istifadə edilmiş, və
- (ii) Qeyri-derivativ maliyyə aktivləri üzrə diskont edilməmiş nəgd vəsaitlərin hərəkətini və bu aktivlər üzrə qazanılacaq faiz məbləğlərini də nəzərə almaqla (Bankın pul hərəkətlərinin başqa tarixdə baş verəcəyini əvvəlcədən bildiyi hallar istisna olmaqla) hesablanmışdır.

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən yuxarı	Qeyri Müəyyən	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
AKTİVLƏR								
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	13%	99,813	1,140,885	-	-	-	-	1,240,698
Müştərilərə verilmiş kreditlər	20%	1,843,717	93,864	7,805,967	17,473,821	-	-	27,217,369
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		1,943,530	1,234,749	7,805,967	17,473,821	-	-	28,458,067
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dəki vəsaitlər		6,654,396	-	-	-	-	-	6,654,396
Müştəri hesabları		-	-	-	-	-	(1,244,225)	(1,244,225)
Banklardan alınacaq vəsaitlər		3,514,877	-	-	-	-	16,020	3,530,897
Bina və avadanlıq		-	-	-	-	-	6,456,670	6,456,670
Qeyri maddi aktivlər		-	-	-	-	-	125,241	125,241
Digər aktivlər		92,871	-	-	-	-	-	92,871
CƏMİ AKTİVLƏR		12,205,674	1,234,749	7,805,967	17,473,821	-	5,353,706	44,073,917
ÖHDƏLİKLƏR								
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	1%	-	-	-	700,000	-	-	700,000
Müştəri hesabları	15%	412,845	2,714,088	3,251,249	9,084,603	-	-	15,462,785
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		412,845	2,714,088	3,251,249	9,784,603	-	-	16,162,785
Banklara ödəniləcək vəsaitlər		22,449	-	-	-	-	-	22,449
Müştəri hesabları		7,105,346	-	-	-	-	-	7,105,346
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri		41,521	-	-	-	-	-	41,521
Digər öhdəliklər		648,557	-	-	-	-	-	648,557
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri		107,333	-	-	-	-	-	107,333
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		8,338,051	2,714,088	3,251,249	9,784,603	-	-	24,087,991
Buraxılmış zəmanətlər və eyni şərti öhdəliklər		403,531	3,000,000	40,050	-	-	-	3,443,581
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə şərti öhdəliklər		20,025	-	3,320,095	9,867	-	-	3,349,987
Likvidlik boşluğu		3,867,623	(1,479,339)	4,554,718	7,689,218	-	-	
Faiz dərəcəsi boşluğu		319,792	(240,025)	1,073,506	2,125,074	-	-	
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		319,792	79,767	833,481	2,958,555	-	-	

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən yuxarı	Qeyri Müəyyən	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
AKTİVLƏR								
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	11%	14,526,978	-	-	-	-	-	14,526,978
Müştərilərə verilmiş kreditlər	20%	-	-	175,194	-	-	-	175,194
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		14,526,978	-	175,194	-	-	-	14,702,172
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dakı vəsaitlər		6,094,933	-	-	-	-	-	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər		-	-	-	-	-	(3,500)	(3,500)
Bina və avadanlıq		-	-	-	-	-	4,687,645	4,687,645
Qeyri maddi aktivlər		-	-	-	-	-	70,594	70,594
Digər aktivlər		11,529	-	-	-	-	-	11,529
CƏMİ AKTİVLƏR		20,633,440	-	175,194	-	-	4,754,739	25,563,373
ÖHDƏLİKLƏR								
Müştəri hesabları	16%	-	-	-	85,185	-	-	85,185
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		-	-	-	85,185	-	-	85,185
Müştəri hesabları		5,401,359	-	-	-	-	-	5,401,359
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri		156	-	-	-	-	-	156
Digər öhdəliklər		96,394	-	-	-	-	-	96,394
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		5,497,909	-	-	85,185	-	-	5,583,094
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə şərti öhdəliklər		-	-	4,000,000	-	-	-	4,000,000
Likvidlik boşluğu		15,135,531	-	175,194	(85,185)	-	-	-
Faiz dərəcəsi boşluğu		1,597,968	-	35,039	(13,630)	-	-	-
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		1,597,968	1,597,968	1,633,007	1,619,377	-	-	-

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Bazar riski

Bazar riskinə, faiz dərəcəsinə, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Bankın məruz qaldığı risklər aiddir. 2007-ci ildə qədər bu risklərin Bank tərəfindən qiymətləndirilməsində və Bankın məruz qaldığı bazar risklərində dəyişikliklər olmamışdır.

Faiz dərəcəsi riski

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Bankın həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%
AKTİVLƏR				
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	9,740	(9,740)	-	-
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	6,292	(6,292)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>153,673</u>	<u>(153,673)</u>	<u>11</u>	<u>(11)</u>
ÖHDƏLİKLƏR				
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə şərti öhdəliklər	(4,144)	4,144	-	-
Müştəri hesabları	<u>(97,757)</u>	<u>97,757</u>	<u>(45)</u>	<u>45</u>
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsiri	<u>61,512</u>	<u>(61,512)</u>	<u>6,258</u>	<u>(6,258)</u>

Səhmdar kapitalına təsiri:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%
AKTİVLƏR				
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	9,740	(9,740)	-	-
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	6,292	(6,292)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>153,673</u>	<u>(153,673)</u>	<u>11</u>	<u>(11)</u>
ÖHDƏLİKLƏR				
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə şərti öhdəliklər	(4,144)	4,144	-	-
Müştəri hesabları	<u>(97,757)</u>	<u>97,757</u>	<u>(45)</u>	<u>45</u>
Səhmdar kapitalına xalis təsiri	<u>61,512</u>	<u>(61,512)</u>	<u>6,258</u>	<u>(6,258)</u>

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Bankın maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

Bankın xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul və pul ekvivalentləri və					
ARMB-dakı vəsaitlər	5,721,474	870,835	4,119	57,968	6,654,396
Digər banklardan alınacaq	99,813	3,509,115	1,158,765	3,902	4,771,595
Müştərilərə verilmiş kreditlər	25,380,140	593,004	-	-	25,973,144
Binalar və avadanlıqlar	6,456,670	-	-	-	6,456,670
Qeyri maddi aktivlər	125,241	-	-	-	125,241
Digər aktivlər	92,630	241	-	-	92,871
CƏMİ AKTİVLƏR	37,875,968	4,973,195	1,162,884	61,870	44,073,917
ÖHDƏLİKLƏR					
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	825	21,624	-	22,449
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xəttləri üzrə şərti öhdəliklər	700,000	-	-	-	700,000
Müştəri hesabları	16,329,560	4,951,360	1,287,211	-	22,568,131
Mənfəət vergisi öhdəlikləri	41,521	-	-	-	41,521
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	107,333	-	-	-	107,333
Digər öhdəliklər	635,977	10,707	1,791	82	648,557
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	17,814,391	4,962,892	1,310,626	82	24,087,991
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	20,061,577	10,303	(147,742)	61,788	
	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul və pul ekvivalentləri və					
ARMB-dakı vəsaitlər	1,720,026	4,371,794	3,113	-	6,094,933
Borc qiymətli kağızları	14,526,978	-	-	-	14,526,978
Müştərilərə verilmiş kreditlər	171,694	-	-	-	171,694
Binalar və avadanlıqlar	4,687,645	-	-	-	4,687,645
Qeyri maddi aktivlər	70,594	-	-	-	70,594
Digər aktivlər	11,529	-	-	-	11,529
CƏMİ AKTİVLƏR	21,188,466	4,371,794	3,113	-	25,563,373
ÖHDƏLİKLƏR					
Müştəri hesabları	5,368,310	115,120	3,114	-	5,486,544
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri	156	-	-	-	156
Digər öhdəliklər	83,915	8,743	3,736	-	96,394
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	5,452,381	123,863	6,850	-	5,583,094
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	15,736,085	4,247,931	(3,737)	-	

“BANK AVRASIYA” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Bankın ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Banka təsirini təhlil edərkən istifadə olunur. Həssaslıq analizi xarici valyutada olan monetar aktiv və passivlərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrə verilən kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilən kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq analizinə daxil edilir.

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	5,018	(5,018)	(118,923)	118,923
Səhmdar kapitalına təsiri	5,018	(5,018)	(118,923)	118,923

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	(13,086)	13,086	(300)	300
Səhmdar kapitalına təsiri	(13,086)	13,086	(300)	300

Həssaslıq analizinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq analizində Bankın aktiv və passivlərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmışdır. Əlavə olaraq, Bankın maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Bankı qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər balansda bazar dəyəri ilə göstəriləndiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər passivlərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, passiv və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq analizinin digər məhdudiyyətlərindən biri Bankın təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

29. HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hal hazırda Bank Bakı və Sumqayıt şəhərlərində filiallarının fəaliyyət göstərilməsi başlamaq məqsədilə Azərbaycan Respublikası Milli Bankı tərəfindən lisenziyanın alınmasını gözləyir.